

Sygn. akt III A Ua 437/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska
Protokolant:	Adrianna Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku E. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji E. T.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 8 lutego 2012 r. sygn. akt V U 25/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Legnicy Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca E. T. w odwołaniu od decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z 27 grudnia 2011 r. odmawiającej mu prawa do emerytury, domagał się zmiany w kierunku przyznania prawa do spornego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny: ubezpieczony E. T. wniosek o emeryturę złożył w dniu 30 listopada 2011 r., urodził się 30 grudnia 1951 r., wiek 60 lat osiągnął w dniu 30 grudnia 2011 r. – na dzień 1 stycznia 1999 r. ma: 25 lat, 1 miesiąc i 8 dni okresów składkowych i nie składkowych w tym 5 lat, 4 miesiące i 3 dni okresów pracy w warunkach szczególnych (okresy pracy: 7 marca 1975 r. – 25 sierpnia 1976 r., 5 września 1976 r. – 31 maja 1979 r.,

28 grudnia 1989 r. – 24 września 1990 r., 18 października 1990 r. – 5 marca 1991 r.), nie jest członkiem OFE, od 22 marca 2011 r. pozostaje w zatrudnieniu na stanowisku ochroniarza w (...) w L..

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 8 lutego 2012 r. oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż w rozpoznawanej sprawie ubezpieczony w chwili wydania decyzji nie miał rozwiązanego stosunku pracy. Brak tej przesłanki powoduje oddalenie jego wniosku o przyznanie mu prawa do emerytury. Wobec czego bezprzedmiotowe jest ustalanie czy w spornych okresach pracował w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku poprzez nie uznanie okresu pracy w szczególnych warunkach: od dnia 1 czerwca 1979 r. do 30 września 1989 r. tj. – 10 lat 3 miesiące w Zakładzie (...), pomimo zeznań świadków i załączonego do sprawy świadectwa pracy w szczególnych warunkach potwierdzającego że ten sam okres i wykonywane stanowiska, został uznany jako szczególny przez Zakład (...) też znajdujący się w P., pod tą samą Dyrekcją Kombinat (...); pominięcia świadectwa pracy w szczególnych warunkach wystawionego w dniu 27 listopada 2003 r. przez Zakład (...), zaliczający wybiórczo okres od dnia 1 lutego 1970 r. do 27 października 1974 r. tj. – 4 lata, 8 miesięcy. Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego dokonana przez Sąd Okręgowy ocena faktyczna i prawna w niniejszej sprawie, co zasadnie zauważył apelujący, nie zasługuje na tym etapie procesu na akceptację.

Spór między stronami koncentrował się wokół kwestii, czy wnioskodawca spełnił przesłanki konieczne do uzyskania prawa do emerytury w związku z pracą w warunkach szczególnych.

Swoje uprawnienie do emerytury wnioskodawca wywodził z treści przepisu art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z treścią przepisu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (dla mężczyzn 65 lat). Natomiast wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowiska oraz warunki na podstawie, których osobom wymienionym w art. 32 ust. 2 i 3 w/w ustawy przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie „przepisów dotychczasowych”, tj. rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8 poz. 43 ze zm.). Zatem ubezpieczony aby uzyskać prawo do emerytury przy ukończonym 60 roku życia musi wykazać co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dyspozycją przepisu § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) stanowi, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny

wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Nadto w myśl przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji rozpoznając niniejszą sprawę nie przeprowadził pełnego postępowania dowodowego, co w konsekwencji spowodowało, iż wydany wyrok jest przedwczesny.

Ustalenia Sądu Okręgowego sprowadziły się jedynie do ustalenia, że wnioskodawca nie rozwiązał stosunku pracy. Ponadto Sąd Okręgowy nie przeprowadził postępowania dowodowego w zakresie posiadania przez wnioskodawcę 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Sąd Okręgowy w tym zakresie przesłuchał jedynie dwóch świadków, jednakże w uzasadnieniu poprzestał jedynie na lakonicznym stwierdzeniu, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Wskazać należy, iż jak wynika z dołączonego do apelacji świadectwa pracy wnioskodawca w trakcie postępowania wnioskodawca z dniem 31 grudnia 2011 roku rozwiązał umowę o pracę.

Wobec powyższego konieczne jest przeprowadzenie ponownie postępowania sądowego, w trakcie którego należy zbadać czy wnioskodawca spełnił przesłanki konieczne do uzyskania prawa do emerytury we wcześniejszym wieku w związku z pracą w warunkach szczególnych. W tym celu Sąd Okręgowy przeprowadzi postępowania dowodowe na okoliczność posiadania przez wnioskodawcę 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Wobec faktu, iż w treści uzasadnienia Sądu Okręgowego brak jest oceny dowodów zdaniem Sądu Apelacyjnego koniecznej jest ponowne przeprowadzenie postępowania w tym zakresie w całości. Sąd Okręgowy zbada dokumentację pracowniczą wnioskodawcy, przedstawione przez niego świadectwa pracy i pozostałe dowody zgłoszone w postępowaniu.

Podsumowując, Sąd Apelacyjny stwierdził, że w sprawie nie zostały wyjaśnione istotne okoliczności faktyczne, mające bezpośredni wpływ na ustalenie prawa wnioskodawcy do emerytury. Brak ustaleń w tym zakresie powoduje, iż wydanie wyroku co do istoty sprawy, wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości i nie pozwala Sądowi Apelacyjnemu na wydanie orzeczenia reformatoryjnego.

Z tych przyczyn zachodziła konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Rzeczą Sądu I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy, będzie wyjaśnienie wyżej wskazanych wątpliwości przez dopuszczenie odpowiednich dowodów i ustalenie, czy wnioskodawca jest uprawniony do wcześniejszej emerytury.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 4 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

R.S.